

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

1. Uygulama alanı

Bu sertifika prosedürü, atölyeler tarafından demiryolu araçlarının bakımı çerçevesinde kullanılan tahribatsız muayene süreçlerinin (ZfP) uygunluk değerlendirmesi için geçerlidir.

Demiryolu araçlarının bakımı çerçevesinde ve sonunda gerçekleştirilen tahribatsız muayene, EN ISO/IEC 17065 bağlamında hizmet olarak kabul edilir - yani tedarikçi (burada demiryolu bakım atölyesi) ve müşteri (örn. vagon sahibi, EVU, ECM) arayüzünde gerçekleşen bir faaliyettir ve maddi olmayan yönleri vardır.

İşlem özellikle demiryolu araçlarının ve bileşenlerinin bakımını gerçekleştiren kurumlar (atölyeler) ile onlara sipariş verenler (örn. vagon sahibi, EVU veya ECM) arasındaki güveni güçlendirmeye yarar. Örn. VPI European Rail Service GmbH (VERS) tarafından yapılan demiryolu bakım atölyeleri teknik ekspertizi ve onayı ile bağlantılı olarak kullanılabilir ve demiryolu bakımında tahribatsız muayene süreçleri ile ilgili olarak 779/2019 AB Yönetmeliği (ECM sertifikası) ve Avrupa Demiryolu Ajansı ECM sertifika şeması gerekliliklerini karşılar.

Bu sertifika programı kapsamında tahribatsız muayene süreçlerinin uygunluk değerlendirmesi aşağıdaki alanların değerlendirilmesine dayanır:

- Demiryoluna özgü bileşenlerde tahribatsız muayene süreçlerinin atölyenin bakım programına organizasyonel entegrasyonu
- Muayene personelinin demiryolu bakımı odaklı kalifikasyonu, yetkinliği, eğitimi ve izlenmesi
- Muayene donanımlarının demiryolu bakımı odaklı teknik uygunluğu ve düzenli kontrolü
- Demiryolu bakımı sektöründe tahribatsız muayene uygulaması için belgelerin (örn. muayene talimatları) uygunluğu
- Muayene koşulları ve sonuçlarının kayıtları
- Tahribatsız muayeneye ilgili verilerin hem atölye içinde hem de bakım siparişi sahibiyle paylaşılması
- Demiryolu bakımı sektöründe tahribatsız muayene uygulaması için muayene koşullarının ve muayene ortamının uygunluğu
- Demiryoluna özgü bileşenlerin tahribatsız muayenesi için muayene süreçlerinin organizasyonu, muayenelerin yürütülmesi ve muayene personelinin pratik becerileri

Sertifika işlemi, demiryolu araçlarının tahribatsız muayene süreciyle bakımında demiryolu araçları ve bileşenlerindeki tahribatsız muayeneye uygulanır:

- Manyetik parçacık muayenesi (MT)
- Ultrasonik muayene (UT)
- Görsel muayene (VT)
- Penetrant muayenesi (PT)
- Girdap akımları muayenesi (ET)

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

2. Sertifika sürecinin normatif temelleri

2.1 Tahribatsız muayene süreçlerinin uygunluk değerlendirmesi

Uygunluk değerlendirmesi sürecinin temelini VERS teknik şartnamesi oluşturur:

Demiryolu bakımı sektöründe araçlarda ve bileşenlerinde tahribatsız muayene gerçekleştiren atölyelerin gereksinimleri

Bu sertifika programının amacı, demiryolu bakımında tahribatsız muayene süreçlerinin uygunluk değerlendirmesini Avrupa çapında standart olarak uygulanabilir, açıkça ölçülebilir ve objektif olarak doğrulanabilir hale getirmektir.

Tahribatsız muayene süreçlerinin değerlendirilmesi sırasında aşağıdaki belgelerde tanımlanmış gereksinimlere uygunluk kontrol edilir:

- "Demiryolu bakımı sektöründe tahribatsız muayene gerçekleştiren atölyelerin genel gereksinimleri" teknik şartnamesi
- Demiryolu bakımında tahribatsız muayene için en iyi uygulama: örn. VPI-EMG (European Maintenance Guide), Modül 09 "Tahribatsız muayene"
- Ulusal standartlar: örn. DIN 27201-7 (Demiryolu Araçlarının Durumu, Bölüm 7: Tahribatsız muayene)
- Avrupa standartları: örn. EN 16910-1 (Demiryolu uygulamaları – Demiryolu Araçları – Teker takımlarının bakımında tahribatsız muayene gereksinimleri – Bölüm 1: Teker takımları)

Sertifika programı örn. şu Avrupa direktiflerine (Komisyon veya ERA) uygundur :

- 779/2019 no.lu komisyon yönetmeliği (AB): "... Yük vagonlarının bakımından sorumlu birimlerin sertifikalandırılmasına ilişkin sistem ..."
- ERA "ECM certification - guide maintenance workshop certification scheme", 2011

Atölye sertifikasyonunun başarılı bir şekilde sonuçlanmasının ardından, piyasa ve ilgili taraflar sertifika ve sertifika işareti ile atölyede gerçekleştirilen sertifikalandırılmış tahribatsız muayene test hizmetinin sonucunda Avrupa demiryolu trafiğinde geçerli yüksek güvenlik gereksinimlerini ve yüksek güvenlik düzeyini karşılayan demiryolu araçları ve bileşenlerinin demiryolu trafiğine girdiğine yönelik makul bir güvenin olduğu konusunda bilgilendirilmelidir.

2.2 Sertifika kuruluşunun gereksinimleri

Sertifika kuruluşunun organizasyonu ve faaliyetleri şu temellere dayanır:

- EN ISO/IEC 17065 "Uygunluk değerlendirmesi - Ürün, süreç ve hizmetleri sertifikalayan kuruluşların gereksinimleri"
- EN ISO/IEC 17067 "Uygunluk değerlendirmesi - Ürün sertifika programları için ürün sertifikasyonunun temelleri ve kuralları"

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

Sertifika kuruluşunun organizasyonu ve faaliyetleri için şunlar geçerlidir:

- EN ISO/IEC 17000 "Uygunluk değerlendirmesi - Kavramlar ve genel kurallar"
- ISO/PAS 17001 "... - Impartiality - Principles and requirements"
- ISO/PAS 17002 "... - Confidentiality - Principles and requirements"
- ISO/PAS 17003 "... - Complaints and appeals - Principles and requirements"
- ISO/PAS 17004 "... - Disclosure of information - Principles and requirements"
- ISO/PAS 17005 "... - Use of management systems - Principles and requirements"
- EN ISO/IEC 17030 "Uygunluk değerlendirmeleri - Genel gereksinimler ve uygunluk işareti"
NDT RAILWAY sertifika programı - Ek C uyarınca doğrulama, DAkkS bilgi formu 71 SD 0 016, Ek VA 2-7.1301 Şikayet ve itiraz işlemi

3. Sertifika sürecinin hazırlığı

3.1 Sertifika başvurusu

Sertifikasyon için hazırlık süreci, sertifikasyonun gerçekleştirileceği atölyenin (demiryolu araçlarının veya bileşenlerinin bakımını yapan ve bu bağlamda tahribatsız muayene süreçlerini de uygulayan organizasyon) sertifika kuruluşuna yapacağı başvuruyuyla başlar. Sertifika kuruluşu bu başvuruyu, sertifikasyon faaliyetleri için bağlayıcı bir teklif sunarken temel olarak kullanır.

Başvuruda bulunmak için sertifika kuruluşunun İnternet sayfasından indirilebilen veya talep edilebilen bir form kullanılır. Sertifika kuruluşunun teklif sunarken bilhassa ihtiyaç duyduğu bilgiler şunlardır:

- Sertifika türü (ilk sertifikasyon, yeniden sertifikasyon, sertifikanın uzatılması)
- Uygulanan tahribatsız muayene prosedürü
- Muayenede edilen demiryoluna özgü bileşenlere ilişkin bilgiler
- Tahribatsız muayenelerin uygulandığı konumların/şubelerin sayısı ve yeri
- Denetim gözetmenlerinin ve şirketi temsil eden kişilerin iletişim bilgileri
- Çalışacak tahribatsız muayene personelinin sayısı ile münferit denetçilerin (denetim gözetmenleri dahil) kalifiye olduğu muayene prosedürleri ve kalifikasyon düzeylerine genel bakış
- Kullanılan muayene cihazlarına/muayene sistemlerine genel bakış
- Eğer kullanılıyorsa kurum dışı muayene hizmeti sağlayıcıları hakkında bilgiler

Başvuruyu yaparak atölye, ilettiği verilerin sertifika kuruluşu tarafından saklanabileceğini kabul eder ve sertifika kuruluşu da verilerin gizli tutulacağını ve üçüncü taraflara aktarılmayacağını garanti eder.

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

3.2 Teklif oluşturma

Sertifika kuruluşu, sertifika başvurusundaki bilgilere dayanarak başvuruda bulunulan sertifikanın, sertifika programının uygulama alanı kapsamında olup olmadığını kontrol eder. Eğer öyleyse, sertifika kuruluşu sertifikanın geçerlilik süresi boyunca yapılacak gerekli izlemeler dahil olmak üzere sertifikanın içeriği, süresi ve fiyatı hakkında bağlayıcı bir teklif oluşturur.

Teklifte ayrıca sertifikaya yönelik koşullar/ön koşullar da (örn. atölyenin işbirliği yapma yükümlölüğü) açıklanır. Teklif, sertifikalandırılacak organizasyonun tahribatsız muayene alanının boyutunu, sertifikanın geçerlilik alanını ve muayene süreçlerinin kapsamını ve karmaşıklığını dikkate alır.

Sertifika sürecinin münferit ögeleri (ilk ekspertiz, izleme, ...) sertifika kuruluşu tarafından hizmet yerine getirildikten sonra faturalanır.

3.3 Atölye ve sertifika kuruluşu arasındaki sözleşme ilişkisi

Atölye sertifika kuruluşunun teklifini kabul ederse, atölye ile sertifika kuruluşu arasında, bütün sertifikasyon dönemi için geçerli olan ve özellikle atölyenin işbirliği yapma yükümlölüğü ile şikayet ve itiraz hakkı dahil olmak üzere atölye ve sertifika kuruluşunun hak ve yükümlölüklerini düzenleyen bir sözleşme yapılır (sertifika sözleşmesi).

3.4 Ön ekspertiz

Atölye tarafından bir ön ekspertiz gerçekleştirilmesi için isteğe bağlı olarak başvuruda bulunulabilir. Böyle bir ekspertiz, sertifika sürecinin zorunlu bir ögesi değildir. Ön ekspertiz, sertifikalandırılacak tahribatsız muayene süreçleri konusunda bir danışmanlık veya iç denetim teşkil etmez.

Ön ekspertizin amacı, sertifikalandırılabilirliğin veya sertifikanın uzatılabilirliğinin kontrol edilmesidir. Sertifika kuruluşu, bu ekspertizin sonuçları hakkında bir rapor oluşturur. Ön ekspertiz tercihen daha sonra görev alacak değerlendirme ekibinin bir üyesi tarafından gerçekleştirilir.

4. Sertifika sürecinin uygulanması

4.1 Ekspertizin planlanması

Sertifika süreci başlatıldıktan hemen sonra sertifika kuruluşu, sertifikasyonu gerçekleştirmesi söz konusu olan eksperlerin seçimini yapar ve bu kişilerin seçiminden kaynaklanan olası riski sertifika sürecinin ve sertifika kuruluşunun tarafsızlığı açısından değerlendirir. Bu risk değerlendirmesi, sertifika kuruluşu açısından her bir sertifika süreci için zorunludur ve sertifika kuruluşunun ilgili kurum içi usul talimatları temelinde gerçekleştirilir.

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

Sertifika kuruluşu, risk değerlendirmesinin sonuçlarına dayanarak baş eksper ve gerekirse ekspertiz ekibinin üyelerini belirler ve bunu atölyeye bildirir. Sertifika kuruluşu, eksperler bakımından sertifika kuruluşunun gereksinimlerinin karşılandığını garanti eder.

Baş eksper, atölyeyle koordineli olarak ekspertizin gerçekleştirilmesi için bir ekspertiz planı hazırlar ve bunu ekspertiz tarihinden önce uygun bir zamanda atölyeye yazılı olarak bildirir. Ekspertiz planı, atölye ekspertizinin hazırlanması ve uygulanması için gerekli tüm bilgileri içerir.

Ekspertizin gerçekleştirilmesinde ve ekspertize ilişkin raporun düzenlenmesinde, ekspertizin hazırlanması için sertifika kuruluşu tarafından atölyeye sunulan standartlaştırılmış bir kontrol listesi temel alınır.

4.2 Ekspertizin gerçekleştirilmesi (ilk ekspertiz)

Her ekspertiz, eksperin organizasyonun üst yönetim görevlisi, denetim gözetmeni ve atölye tarafından belirlenmiş diğer çalışanlarla yapacağı bir giriş toplantısıyla başlar. Açılış toplantısının amacı, ekspertizin kesin prosedürünü belirlemek ve gerekirse ekspertiz planında değişiklikler yapmaktır.

Ekspertiz, bu sertifika programı kapsamında belirlenmiş alanların değerlendirilmesini içerir. Ayrıntıları, ekspertizin yürütülmesine ve ekspertize ilişkin raporun oluşturulmasına temel oluşturan yukarıda belirtilen kontrol listesinde açıklanmıştır.

Ekspertiz, tahribatsız muayene süreçlerine yönelik bu sertifika şemasının gereksinimlerine uygunluk kanıtını şu şekilde belirler ve değerlendirir:

- Muayene ve usul talimatlarının incelenmesi ve değerlendirilmesi
- Muayene talimatlarının incelenmesi ve değerlendirilmesi
- Muayene personeliyle ilgili evrakların incelenmesi ve değerlendirilmesi (örn. kalifikasyon sertifikaları, fiziksel uygunluk kanıtı, yetkiler)
- Muayene donanımıyla ilgili evrakların incelenmesi ve değerlendirilmesi (örn. kalibrasyon belgeleri)
- Muayene personelinin, muayene tekniğinin ve muayene koşullarının düzenli olarak izlenmesini belgeleyen diğer kayıtların incelenmesi ve değerlendirilmesi
- Tahribatsız muayene süreçlerinin kalite yönetim sistemi veya atölyenin bakım programıyla etkileşimine ilişkin belgelerin incelenmesi ve değerlendirilmesi
- Tahribatsız muayene denetçileri, denetim gözetmenleri ve üst yönetim görevlisiyle yapılacak soruşturma
- Muayene süreçlerinin ve muayene prosedürlerinin organizasyonunun incelenmesi ve değerlendirilmesi
- Muayenelerin ve muayene personelinin süreçte sergilediği teorik bilgi ve pratik becerilerin muayene personeli tarafından incelenmesi ve değerlendirilmesi

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

Muayenelerin ve muayene personelinin süreçte sergilediği teorik bilgi ve pratik becerilerin muayene personeli tarafından incelenmesi ve değerlendirilmesi konusunda rastgele örneklem eksper tarafından şu şekilde seçilir:

- Atölye tarafından uygulanan tüm tahribatsız muayene test prosedürleri dikkate alınır
- Mümkün olduğunca geniş bir yelpazeden demiryolu bileşenlerinin muayenesi değerlendirilir
- Muayenelerin gerçekleştirilmesinde çalışan mümkün olduğunca çok denetçi değerlendirilir
- Her durumda, tekerler ve teker takımı milleri üzerindeki ilgili tüm muayeneler değerlendirilir (teker takımlarının bakımı veya muayenesinin atölye tarafından yapılması şartıyla)

Ekspertizin tamamlanmasından sonra, baş eksper sonuçları nihai bir görüşmede özetler ve sapmalar tespit edilmişse bunların nedenlerini ve etkilerini açıklar. Tüm sapmalar, gerekli düzeltici tedbirler ve bunların tamamlanma tarihleri sertifika kuruluşu tarafından sağlanmış bir formda yazılı olarak belgelenmeli ve atölye sorumluları tarafından onaylanmalıdır (imzalanarak). Bu sertifika programı, uygunluk değerlendirmesi için şu kategorileri sunar:

Sapma yok:

- Normatif gereklilikler veya şartname gereklilikleri karşılanır.
- Tahribatsız muayene organizasyonuna, tahribatsız muayene süreçlerine, tahribatsız muayene tekniğine, tahribatsız muayene belgelerine ve ayrıca atölyede muayene edilen demiryolu araç ve bileşenlerinin bütünlüğüne güven vardır.

İyileştirme potansiyeli

- Normatif gereklilikler veya şartname gereklilikleri karşılanır.
- Tahribatsız muayene organizasyonuna, tahribatsız muayene süreçlerine, tahribatsız muayene tekniğine ve tahribatsız muayene belgelerine güven vardır. Ancak etkinlik ve verimlilikleri artırılabilir.

Kritik sapma yok:

- Bir şartname gerekliliğinden veya standarttan, tahribatsız muayene organizasyonu, atölyenin muayene süreçleri veya muayene sonuçları üzerinde doğrudan etkisi olması beklenmeyen sapma.
- Genel olarak tahribatsız muayene süreçlerine, muayene sonuçlarına ve atölyede muayene edilen demiryolu araç ve bileşenlerinin bütünlüğüne güven vardır.

Kritik sapma:

- Bir şartname gerekliliğinden veya standarttan, muayene süreçlerinin yanlış uygulanmasına veya yanlış muayene sonuçlarına yol açan veya açabilecek bir sapma.
- Genel olarak tahribatsız muayene organizasyonuna, tahribatsız muayene süreçlerine, muayene sonuçlarına ve atölyede muayene edilen demiryolu araç ve bileşenlerinin bütünlüğüne olan güven sorgulanır.
- Şartnamenin aynı gerekliliğinden veya bir standarttan kritik olmayan sapmanın tekrar meydana gelmesi.

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

- Toplu etkileşimleri durumunda tahribatsız muayene süreçlerinin büyük olasılıkla başarısız olmasına yol açabilecek birden fazla kritik olmayan sapma.

4.3 Ekspertize ilişkin ön rapor, düzeltici tedbirler

Nihai görüşme esnasında baş eksper, atölyeye ekspertizin sonuçları hakkında sözlü bir ön rapor verir. Baş eksper, tüm sapmalara yönelik düzeltici tedbirler formunu doldurur (ilgili uygunluk kriterine göre sapmanın formülasyonu) ve atölye önerilen, gerekli düzeltmeleri tanımlar. Baş eksper, sertifika veya sertifikanın devamı ve iyileştirmeler için önerilerde bulunabilir, ancak nihai değerlendirme ve sertifikasyon kararını verme yetkisine sahip değildir.

Belirlenen sapmaların/potansiyellerin türüne ve sayısına bağlı olarak, düzeltmeler/iyileştirmeler atölye tarafından şu şekilde yapılmalıdır:

İyileştirme potansiyelleri

- İyileştirme potansiyelleri öneri niteliğindedir.
- Öte yandan sertifika kuruluşu, atölyenin bu potansiyeli bir sonraki denetime kadar sürekli iyileştirme süreci anlamında geliştirmesini bekler.

Kritik olmayan sapmalar:

- Bir neden analizinin yapılması, atölyenin sapma üzerine gerçekleştirdiği işlemlerin bir parçasıdır.
- Uygun bir düzeltici tedbirin uygulanması, sertifikanın verilmesi veya korunmasının onaylanması için bir ön koşul olabilir.
- Düzeltici tedbirin uygulanma süresi maksimum 8 haftadır (ilk sertifikasyonda 16 hafta)
- Münferit durumlarda, kritik olmayan sapmalar planlanmış şartlara dönüştürülebilir.

Kritik sapmalar:

- Bir neden analizinin yapılması, atölyenin sapma üzerine gerçekleştirdiği işlemlerin bir parçasıdır.
- Uygun bir düzeltici tedbirin uygulanması, sertifikanın verilmesi veya korunmasının onaylanması için bir ön koşuldur.
- Sertifikanın mevcut olması durumunda, 8 haftadan önemli ölçüde daha kısa bir süre içinde acil tedbirlerin alınması ve bunların kanıtlanması gerekebilir. Süreler, sapmanın önemine bağlı olarak denetçi tarafından belirlenir. İlk sertifikasyonda, sapmayı ortadan kaldırmak için son tarih, sertifikasyon henüz gerçekleştirilmediğinden değişmeksizin 16 hafta olarak kalır.
- Sapma hemen giderilemezse, sertifika etkilenen alanlarla sınırlandırılır veya gerekirse geçici olarak askıya alınır.

Baş denetçi, ekspertizin tamamlanmasını takip eden 2 hafta içinde yazılı bir ön denetim raporu hazırlar ve bunu atölyeye sertifika kuruluşuna gönderir.

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

4.4 Ekspertize ilişkin nihai rapor

Düzeltilici tedbirler tamamlandıktan ve düzeltilici tedbirlerin uygulanmasının kontrolü için atölyede olası gerekli bir müteakip denetim yapıldıktan sonra, baş eksper uygulanan düzeltilici tedbirlerinin değerlendirmesini içeren nihai raporu hazırlar.

Ekspertize ilişkin nihai rapor, baş eksper tarafından düzeltilici tedbirlerin başarıyla tamamlanmasından sonra en geç 1 hafta içinde, ancak ekspertizi takip eden 9 veya 17 haftayı (ilk ekspertiz) geçmeyecek şekilde sertifika kuruluşuna sunulur.

4.5 Ekspertiz evraklarının değerlendirilmesi

Baş eksperin nihai raporu ve ekspertiz sonuçları, atölyede ekspertizin hazırlanmasına ve uygulanmasına -yani değerlendirme sürecine- dahil olmayan bir kişi tarafından sertifika kuruluşunda değerlendirilir.

Raporu ve ekspertiz sonuçlarını değerlendiren kişi, değerlendirmesinin sonuçlarını bir raporda özetler. Evrakların değerlendirmesi, düzeltilici tedbirlerin başarıyla tamamlanmasından sonra 3 hafta içinde, ancak ekspertizi takip eden 11 veya 19 haftayı (ilk ekspertiz) geçmeyecek şekilde sunulur.

Sertifika kuruluşu, ekspertiz sonuçlarının değerlendirilmesi için yalnızca sertifika kuruluşu tarafından kalıcı olarak istihdam edilen bir personeli görevlendirir. Bu personele yönelik sertifika kuruluşunun gereksinimleri bu sertifika programında belirtilmiştir.

4.6 Sertifikasyon kararı

Sertifika kuruluşu, ekspertize ve ekspertiz sonuçlarına ilişkin raporun değerlendirilmesine dayanarak sertifikasyon kararını verir. Bu, ekspertizin hazırlanmasına ve uygulanmasına -yani değerlendirme sürecine- dahil olmayan bir kişi tarafından gerçekleştirilir. Raporun ve ekspertiz sonuçlarının değerlendirilmesi ile sertifikasyon kararı, şahsi birlik içerisinde gerçekleştirilebilir.

Sertifikasyon kararı, düzeltilici tedbirlerin başarıyla tamamlanmasından sonra en geç 4 hafta içinde, ancak ekspertizi takip eden 12 veya 20 haftayı (ilk ekspertiz) geçmeyecek şekilde verilir.

Sertifika kuruluşu, sertifikasyon kararı için yalnızca sertifika kuruluşu tarafından kalıcı olarak istihdam edilen bir personeli görevlendirir. Bu personele yönelik sertifika kuruluşunun gereksinimleri bu sertifika programında belirtilmiştir.

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

4.7 Sertifikasyon onayı

Sertifika kuruluşu, sertifikasyon kararının olumlu olmasının ardından bir sertifika şeklinde veya izleme denetimi durumunda sertifikanın korunacağına dair atölyeye gönderilecek bir yazı şeklinde bir sertifikasyon onayı düzenler.

Sertifika Almanca ve İngilizce dillerinde düzenlenir ve şunları içerir:

- Sertifikalanan atölyenin tanımı
- Sertifika programı hakkında bilgiler
- Uygulanan muayene prosedürünü ve muayene edilen demiryolu bileşenlerini belirten sertifika geçerlilik alanı
- Sertifikanın geçerlilik süresi
- Sertifika kuruluşunun tanımı
- Sertifikanın kamunun erişimine sunulup sunulmayacağına ve nerede sunulacağına ilişkin bilgi

Sertifika kuruluşu ayrı bir yazıyla atölyeye şunlara ilişkin hakları ve koşulları bildirir:

- Sertifikaların ve uygunluğa dair diğer beyanların kullanımı
- Uygunluk işaretinin kullanımı

5. Sertifika geçerliliğinin korunması ve değiştirilmesi

5.1 Sertifikanın izlenmesi

Rastgele örneklemin kapsamı baş eksperin takdirinde olmak üzere izlemede şu hususlara odaklanılır:

- Muayene talimatlarının incelenmesi ve değerlendirilmesi
- Muayene personeliyle ilgili evrakların incelenmesi ve değerlendirilmesi (kalifikasyon sertifikaları, fiziksel uygunluk kanıtı, yetkiler, ...)
- Muayene donanımıyla ilgili evrakların incelenmesi ve değerlendirilmesi (örn. kalibrasyon belgeleri)
- Muayene personelinin, muayene tekniğinin ve muayene koşullarının düzenli olarak izlenmesini belgeleyen diğer kayıtların incelenmesi ve değerlendirilmesi
- Tahribatsız muayene denetçileri, denetim gözetmenleri ve üst yönetim görevlisiyle yapılacak soruşturma
- Muayene süreçlerinin ve muayene prosedürlerinin organizasyonunun incelenmesi ve değerlendirilmesi
- Muayenelerin ve muayene personelinin süreçte sergilediği pratik becerilerin muayene personeli tarafından incelenmesi ve değerlendirilmesi

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

Muayenelerin ve muayene personelinin süreçte sergilediği pratik becerilerin muayene personeli tarafından incelenmesi ve değerlendirilmesi hususunda örneklem şunları içerir:

- Asıl olarak atölye tarafından uygulanan tüm tahribatsız muayene prosedürleri
- En sık bakımı yapılan demiryolu bileşenleri üzerindeki muayeneler
- Her durumda, tekerler ve teker takımı milleri üzerindeki ilgili tüm muayeneler (teker takımlarının bakımının atölye tarafından yapılması şartıyla)

Sertifikasyon süresi 36 aydır. İzleme, 4.1 ila 4.7 maddelerinde belirtilen faaliyetler ve süreler dikkate alınarak 12 ve 24 ay sonra tamamlanacak şekilde düzenli olarak gerçekleştirilir.

İlk veya yeniden sertifikasyon denetiminde belirlenmiş münhasıran kritik olmayan sapmaların türü ve sayısı ile tahribatsız muayene süreçlerinin saptanmış yüksek kalitesi ve güvenilirliği atölye tarafından daha az yoğunlukta izleme yapılmasını haklı gösteriyorsa, izleme süresi sertifika kuruluşu tarafından 18 aya uzatılabilir. Sertifika kuruluşu her halükarda ilk veya yeniden sertifikasyon denetimi sırasında herhangi bir sapma tespit edilmezse izleme süresini 18 aya uzatır.

İlk veya yeniden sertifikasyon denetiminde belirlenmiş kritik sapmaların türü ve sayısı atölye tarafından daha yoğun izleme yapılmasını gerektiriyorsa, izleme süresi sertifika kuruluşu tarafından 12 ay gibi daha kısa bir süreye düşürülebilir.

5.2 Yeniden sertifikasyon

Sertifika geçerlilik süresi (sertifikasyon süresi) 3 yıldır. Sertifikanın korunması için yeniden sertifikasyon yapılması gerekir. Buna ilişkin süreç, ilk sertifikasyon sona erdikten sonraki içerik ve kapsamı takip eder (bkz. madde 4.1 ila 4.7).

Yeniden sertifikasyon denetimi, tahribatsız muayene süreçlerinin devam eden uygunluğunu ve etkinliğini değerlendirir ve sertifikanın geçerlilik alanının süregelen önemini ve uygulanabilirliğini teyit eder. Bu değerlendirme, daha önceki ekspertiz raporlarına dayandırılır.

Yeniden sertifikasyon, 4.1 ila 4.7 maddelerinde belirtilen faaliyetler ve süreler dikkate alınarak sertifikasyonun geçerlilik süresi dolmadan gerçekleştirilmelidir.

5.3 Sertifikanın geçerlilik alanının genişletilmesi

Geçerlilik alanı, bir izleme denetimi veya ayrı bir denetimle bağlantılı olarak genişletilebilir. Sertifikanın genişletilmesi için yine 4.1 ila 4.7 maddeleri geçerlidir. Genişlemenin başarılı bir şekilde tamamlanmasının ardından atölye yeni bir sertifika alır.

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

5.4 Sertifikanın geçerlilik alanının sınırlandırılması

Bir sertifikanın geçerlilik alanının bir kısmına ilişkin gereklilikler karşılanamıyorsa, sertifikanın geçerlilik alanı sertifika kuruluşu tarafından sınırlandırılabilir.

5.5 Sertifikanın sonlandırılması, askıya alınması ve geri alınması

Sonlandırma

Yeniden sertifikasyon yapılmazsa, sertifika süresinin sonunda sertifika otomatik olarak sona erer. Sertifikanın sonlandırılması sertifika kuruluşu tarafından resmi sicilde bildirilir.

Askıya alma

Atölye, sertifika programı kurallarını veya atölye ile sertifika kuruluşu arasındaki sözleşmenin hükümlerini ihlal ederse, sertifika 90 gün süreyle geçici olarak askıya alınabilir. Askıya alma nedenleri bilhassa şunlardır:

- Sertifika sözleşmesinden kaynaklanan yükümlülüklere uyulmaması
- İzleme denetimi sırasında bağlayıcı olarak kararlaştırılan düzeltici tedbirlere uyulmaması veya bunların uygulanmaması
- Atölyenin sorumlu olduğu nedenlerden ötürü izleme denetimlerinin zamanında yapılmaması
- Atölye aleyhine açılan uzlaşma veya iflas davaları
- Sertifika kuruluşunun düzenlediği faturaların atölye tarafından geciktirilmesi
- Sertifikanın veya sertifika kuruluşu tarafından verilen uygunluk işaretinin izin verilmeyen bir şekilde kullanımı

Sertifika kuruluşu, askıya alma işlemini yazılı olarak beyan etmeli ve resmi sicilinde bildirmelidir. Organizasyon, sertifikanın askıya alınmasına karşı şikayette bulunabilir. Askıya alma geçici niteliktedir ve en geç 90 gün sonra sertifikanın eski haline getirilmesiyle veya geri alınmasıyla sona erer.

Sertifikanın geri alınması

Atölye, sertifika kuruluşunun talebine rağmen yükümlülüklerini yerine getirmemezse -örn. sertifikanın askıya alınması için belirtilen gerekçeler- sertifika kuruluşu, atölye ile sertifika kuruluşu arasında imzalanan sözleşmeye uyulmaması nedeniyle atölyeden sertifikayı geri alır.

Bir sertifikanın geri alınmasının diğer başlıca nedenleri şunlardır:

- Atölyenin kendisinin sertifikanın geri alınması başvurusu
- Atölyenin artık tahribatsız muayene süreçlerini uygulamıyor olması
- Atölyenin sertifikayı korumak için gerekli kaynaklara (örn. kalifiye muayene personeli) artık sahip olmaması
- Sözleşme ortaklarından biri tarafından sertifika kuruluşu ile atölye arasındaki sertifika sözleşmesinin feshi

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

Sertifika kuruluğu, geri alma işlemine yazılı olarak beyan etmeli ve resmi sicilinde bildirmelidir. Organizasyon, sertifikanın geri alınmasına karşı Şikayette bulunabilir.

Bir sertifikanın askıya alınmasından veya geri alınmasından sertifika kuruluğunun m¼d¼r¼ sorumludur.

6. Sertifikasyon, izleme ve yeniden sertifikasyon zaman planı

Ekspertizin s¼resi, at¼lyenin bakım kapsamında uyguladığı tahribatsız muayene s¼reçlerinin kapsamına ve karmaşıklığına, konumların sayısına ve önceki ekspertizlerin sonuçlarına bağlıdır.

Normal durumda bir konumda eksperin kullanıldığı ekspertiz s¼reci için Şunlar geçerlidir:

- İlk ekspertiz: 2 g¼n
- İzleme: 1 g¼n
- Yeniden sertifikasyon: 1,5 g¼n
- M¼teakip ekspertiz (d¼zeltici tedbirlerin kontrol¼): 1 g¼n

Ayrıntılar, sertifika kuruluğunun kendi İnternet sayfasında kamunun erişimine sunulan ücret y¼netmeliđinde d¼zenlenir.

İzleme ve yeniden sertifikasyon için:

- İzleme veya sertifikasyon s¼resinin bitmesinden 16 haftadan daha erken başlamaz
- İzleme veya sertifikasyon s¼resinin bitmesinden 12 haftadan daha geç başlamaz

12 haftalık s¼reyle Şunlar için yeterli zamanın sağlanması amaçları:

- At¼lye tarafından d¼zeltici tedbirlerin uygulanması (8 hafta)
- Baş eksper tarafından nihai ekspertiz raporunun hazırlanması (1 hafta)
- Sertifika kuruluğu tarafından ekspertiz sonuçlarının değerlendirilmesi (2 hafta)
- Sertifika kuruluğu tarafından sertifikasyon kararının verilmesi (1 hafta)

7. Uygunluk beyanının ve uygunluk işaretinin kullanımı

Sertifikanın (uygunluk beyanı) ve sertifika işaretinin (uygunluk işareti) nasıl kullanılacağı sertifika kuruluğunun t¼z¼ğ¼nde d¼zenlenmiřtir. T¼z¼kle ilgili d¼zenlemeler, at¼lye ile yapılan sertifika s¼zleřmesinin bir parçasıdır. Sertifika ve sertifika işaretini kullanma yetkisi, geçerli bir sertifikanın mevcut olmasına bağlıdır.

Sertifika kuruluğu tarafından sertifikalanan at¼lye, sertifika kuruluğunun sertifika işaretlerini ücretsiz olarak kullanabilir. Bu sertifika işaretini, reklam ve imaj etkisi kazanacak Şekilde sertifika kuruluğunun t¼z¼ğ¼ne uygun olarak mektup, broő¼r ve bilgilendirme evraklarında kullanma yetkisine sahiptir.

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

Sertifika işaretini kullanma yetkisi, sertifikanın geri alınması veya sertifikasyonun sonlandırılmasıyla sona erer. Kötüye kullanım durumunda, sertifika kuruluşu sertifikanın ve sertifika işaretinin kullanımını yasaklayabilir. Askıya alma durumunda, askıya alma süresi boyunca sertifikanın ve sertifika işaretinin kullanımına izin verilmez.

8. Sertifikasyon sürecine dahil olan organizasyonların gereksinimleri

8.1 Atölyenin gereksinimleri

Bu sertifika programı kapsamında, sertifika sözleşmesinde ayrıntılı olarak açıklanan atölyeye yönelik gereksinimler şunları içerir:

Denetim yürütülürken sertifika kuruluşunun desteklenmesi:

- Denetimlerin zamanında yürütülmesi ve ekspertizin yürütülmesinde gerekli desteğin sağlanması
- Ekspertizin yürütülmesi için gerekli personelin (özellikle üst yönetim görevlisi, denetim gözetmeni, denetçi) sağlanması.
- Objektif kanıtların sağlanması veya incelenmesi (belgeler, kayıtlar, diğer bilgiler, çalışanlarla yapılan görüşmeler, ...)
- Gerekli düzeltici tedbirlerin zamanında uygulanması

Bu sertifika programının gerekliliklerine uygunluk:

- Bu sertifika programının kurallarına ve bu programın dayandığı normatif gerekliliklere uygunluk
- Sertifikanın geçerlilik alanı üzerinde önemli etkisi olan değişiklikler olması durumunda sertifika kuruluşuna bilgilendirme. Bilhassa şunlar:
  - Muayene prosedürlerinin veya muayene süreçlerinin eklenmesi veya kaldırılması
  - Tahribatsız muayeneyle ilgili belgelerdeki önemli değişiklikler (örn. muayene talimatları)
  - Muayene personelindeki önemli değişiklikler (örn. sayı, kalifikasyonlar, muayene gözetmenleri)
  - Kullanılan muayene tekniğindeki değişiklikler
  - Konumların eklenmesi veya kaldırılması
  - Uzlaşma veya iflas davaları açılması
  - Şirkette isim değişikliği
- Uygunluk belgesi (sertifika) ve uygunluk işareti (sertifika işareti) kullanım koşullarına uygunluk

Tahribatsız muayene süreçlerinin kurum içi izlenmesi

Bu sertifika programına göre sertifikasyonla atölye, düzenli ve belgelendirilmiş kontroller aracılığıyla tahribatsız muayene süreçlerinin etkililiğini ve atölyenin kalite ve bakım yönetim sistemiyle etkin bir etkileşim sağladığını kontrol etmekle yükümlü olur. Atölye, bu sertifika programına ve ona dayalı normatif gerekliliklere veya sözleşmeyle kararlaştırılmış bir koşula

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

uyulmadığını tespit ederse, atölye kendi inisiyatifiyle uygun düzeltici tedbirleri başlatmalı ve bunların etkinliğini kontrol etmelidir. Sertifika kuruluşu tarafından gerçekleştirilen izleme, atölyeyi bu yükümlülüklerden muaf tutmaz.

8.2 Sertifika kuruluşunun organizasyonel gereksinimleri

Güvenilirlik:

Sertifika kuruluşu, atölye tarafından erişimi sağlanan tüm bilgi ve belgeleri gizlilikle ele almakla yükümlüdür. Bilgiler yalnızca organizasyonun yazılı izniyle üçüncü taraflara aktarılır. Yasanın üçüncü taraflara bilgi aktarılmasını gerektirdiği durumlarda, yasal yükümlülükler çerçevesinde atölye aktarılan bilgiler hakkında sertifika kuruluşu tarafından bilgilendirilir.

Sertifika programının gereksinimleri dolayısıyla sertifika kuruluşu, düzenlenen tüm sertifikaların resmi bir sicilini kendi İnternet sayfasında sunar. Yukarıda belirtilen gizlilik hususu dolayısıyla şu bilgiler hariç tutulur:

- Atölyenin adı
- Sertifikanın dayandığı sertifika programı
- Sertifikanın geçerlilik alanı
- Sertifikalanan konular

Evrakların saklanması

Sertifika kuruluşu, atölye ile sertifika kuruluşu arasındaki sertifika sözleşmesinin sona ermesinden sonra 10 yıl süreyle tüm sertifikasyon evraklarını, belgeleri, raporları ve diğer kayıtları saklar.

Bilgi ve iletişim:

Sertifika kuruluşu, sertifikanın hazırlanması, uygulanması ve korunması için gerekli tüm belgeleri atölyenin erişimine sunar. Normal durumda bu, sertifika kuruluşunun İnternet sayfasında yayınlanmaları suretiyle yapılır.

Sertifika programının sahipleri programın bakımını düzenli olarak gerçekleştirir ve onu daha da geliştirir. Sertifika kuruluşu, bundan kaynaklanan herhangi bir değişikliği (örn. sertifikasyon kurallarındaki değişiklikler) kısa süre içinde atölyeye bildirir.

Sertifika kuruluşu personeli

Sertifika kuruluşunun çalışanları (denetçiler, ekspertiz sonuçlarını değerlendiren ve sertifikasyon kararlarını veren personel) katı bir tarafsızlığa tabidir ve bu nedenle sertifikasyondan iki yıl önce ve sonra ilgili şirkette herhangi bir danışmanlık yapmalarına izin verilmez. Ekspertler, faaliyetleri dolayısıyla edindikleri bilgilerin mutlak gizliliğini korumakla yükümlüdür.

EN ISO/IEC 17065 uyarınca ürün sertifikasyonu temelinde "NDT RAILWAY" uygunluk değerlendirmesi prosedürü

Atölyede yerinde denetim gerçekleştiren kişiler şu kalifikasyona sahiptir:

- Teknisyen/usta diploması veya yüksekokul derecesi
- Demiryolu bakımı alanında tahribatsız muayenede en az üç yıl (yüksekokul derecesinde) veya en az beş yıl (teknisyen/usta diplomasında) mesleki deneyim
- İlgili atölyede kullanılan muayene prosedürlerinde demiryolu bakımı sanayi sektöründe 3. seviyede EN ISO 9712 kalifikasyonu (ya da 3. seviye kalifikasyonları tüm muayene prosedürlerini kapsayan birden fazla denetçi kullanımı) veya ilgili atölyede kullanılan tüm muayene prosedürlerinde birden fazla sektörde 3. seviye kalifikasyon (ya da 3. seviye kalifikasyonları tüm muayene prosedürlerini kapsayan birden fazla denetçi kullanımı) ve en azından MT ve UT prosedürlerinde demiryolu bakımı sanayi sektörü için sektör genişletmesi
- Denetçi olarak kalifikasyon (örn. IRCA denetçisi veya eşdeğer)
- Ekspertiz gerçekleştirmede kanıtlanabilir deneyim
- Mevcut sertifika programı ve dayandığı normatif kurallar hakkında kullanıma hazır bilgiler.

Denetim sonuçlarını değerlendiren veya sertifikasyon kararları veren kişiler şu kalifikasyona sahiptir:

- Teknisyen/usta diploması veya yüksekokul derecesi
- Demiryolu bakımı alanında tahribatsız muayenede en az üç yıl (yüksekokul derecesinde) veya en az beş yıl (teknisyen/usta diplomasında) veya en az altı yıl (farklı bir meslek derecede) mesleki deneyim
- Bu sertifika şemasının uygulama alanında bulunan en az iki muayene prosedüründe demiryolu bakımı sanayi sektöründe 2. seviyede EN ISO 9712 kalifikasyonu (ya da demiryolu bakımında 2. seviye artı sektör genişletmesi)
- Mevcut sertifika programı ve dayandığı normatif kurallar hakkında bilgiler.

Sertifika kuruluşu, tahribatsız muayene süreçlerinin değerlendirmelerini sizin adınıza gerçekleştiren tüm eksperler için eksperlerin kalifikasyonlarının belgelendiği ve bunlara dayanılarak eksperlerin sertifika kuruluşu tarafından düzenli olarak eğitildiği ve izlendiği evraklar tutar.

9. Şikayetler ve itirazlar

Sertifika kuruluşu, şikayetleri, itirazları ve iyileştirme önerilerini alma, değerlendirme ve bunlarla ilgili kararlar vermeye yönelik bir prosedür uygular.

Prosedür, sertifika kuruluşunun İnternet sayfalarında yayınlanır. Şikayet veya itirazın alındığı şikayet sahibine teyit edilir. Şikayet sahibi, şikayet prosedürünün sonucu ve tamamlanması hakkında bilgilendirilir.